

До Съдийската колегия на
Висшия съдебен съвет на
Република България

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Административен индекс	Дата
ВСС - 1079	12-09-2022

ОТГОВОРИ

от ГЮРАЙ АЛИЕВ МУРАДОВ - съдия в Районен съд – Карлово и кандидат за заемане на длъжността: Административен ръководител – Председател на Районен съд – Карлово

На въпроси на г-жа Биляна Гяурова-Вегертседер - Директор на Български институт за правни инициативи

Уважаеми членове на Съдийската колегия на ВСС,

Уважаема г-жо Гяурова- Вегертседер,

Във връзка със зададените ми въпроси изразявам следното становище:

Въпрос:

1.Какво е Вашето мнение за течащата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

Отговор: До момента не бях попадал на конкретна дискусия на тази тема. Подготвяйки се по поставения ми въпрос, в интернет пространството открих няколко публикации свързани с дискусия на тема "Конституцията на Република България - 30 години по-късно", организирана от Български институт за правни инициативи /БИПИ/ с участието на специалисти по конституционно право, юристи, социолози, политолози, създатели на действащия основен закон през 1991 г. От статиите разбрах, че са обсъждани множество съществени теми като независимостта на съда и прокуратурата, намаляване на парламентарната квота във ВСС, да се поиска от Конституционния съд ново тълкуване във връзка с Решение №3

на КС от 2003 г., което блокира промени в съдебната власт от обикновен парламент, приемайки ги за промяна на държавното управление и устройство, за което е необходимо Велико народно събрание и мн. др.

Считам, че по тези и други съществени въпроси следва да се проведе широка дискусия, която трябва да е много задълбочена, всеобхватна и изцяло експертна.

При реален проект за промяна в Конституцията, мнението на магистратите може се чуе чрез провеждане на общи събрания по места, анкети, обсъждания на различни нива в отделните органи в съдебната власт, обобщаването и систематизирането на изразените мнения и становища чрез ВСС и изпращането им на Министерския съвет или на Народното събрание.

Въпрос:

2.Т. нар. „реформа на съдебната карта" е в застой. Считате ли, че при евентуално нейно възстановяване, като част от нея може да бъде приложена концепцията за общностния съд?

Отговор: Предполагам, че въпроса не касае учредения през октомври 1988 година с решение на Съвета на Европа първоинстанционен съд на европейските общности - общностния съд, а създадените и съществуващи в САЩ Общностни съдебни центрове, като считам, че такъв съд, дори и да представлява положителен опит, то той е успешен в различна от нашата правна система и смятам, че с оглед на спецификата му, следва, преди предприемане на стъпки за приложението му в Р България да се проведе анализ, обсъждане и дискусия, както в обществото, за да се проучат нагласите му, така и в юридическите и научни среди относно необходимостта и възможността от създаването на такъв съд. Освен това, предвид целите на реформата на съдебната карта /основно - справяне с неравномерната натовареност/, смятам, че идеята за общностния съд не би могла да бъде реализирана като част от нея.

Въпрос:

3. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен характер) за постигане на

по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Отговор:

Действително такъв проблем е налице.

Ще си позволя да цитирам казаното от съдия Галина Захарова при изслушването ѝ пред Пленума на ВКС, което според мен касае цялата съдебна система относно натовареността, а именно: *„Добрата организация на всеки един съдебен орган, включително и на ВКС, е напълно немислима без достатъчен и компетентен кадрови ресурс, който да позволи да се обезпечи адекватно натоварване, а то от своя страна ще доведе до възможността съдиите да разполагат с обективни възможности за ефикасно правораздаване и изпълнение на останалите свои задължения. Натовареността като комплексно понятие обаче, съвсем не може да се изчерпи с изброяване на бройки дела, включително и разграничени по видове, каквато статистика се води в нашия съд. В нашата действителност основното е не бройката дела, които постъпват и се решават, а тяхната фактическа и правна сложност. В няколко поредни години в нашите доклади се отчита постоянно един и същи показател, а именно лекото намаляване на броя на постъпленията. Колеги, за мен този показател не би могъл да се отчете като реален измерител на натоварването на съдиите от ВКС. Защо? Защото включително и при отчитане на действително намаляване на бройки на дела, несъмнено се увеличава тяхна фактическа и правна сложност.“*

Тоест, на този етап проблема с неравномерната натовареност може да бъде решен чрез внимателно използване на института на командироването и/или оптималното увеличаване броя на съдиите там където е необходимо, след анализ и преценка на натовареността /като брой дела и тяхната фактическа и правна сложност/.

И според мен, целта при този подход не е необоснованото разширяване състава на съответния съд, а по-скоро за откриване на оптималната бройка съдии, при които разглеждането на отделните правни спорове ще бъде осъществявано ефективно и ефикасно, включително и с оглед продължителността на производствата.

Ще дам пример с РС Карлово - считам, че тази оптимална бройка в нашия съд е постигната, като при 9 съдийски щата към м. ноември 2012г.,

от 07.11.2019г. са 6 и са напълно достатъчни, което е видно и от статистиката, съгласно която КРС е средно натоварен съд.

Въпрос:

4. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

Отговор: Смятам, че разликата във възнагражденията между съдебните инстанции е голяма и следва да бъде намалена, но до степен, която пък да е стимул за кариерно израстване и съобразена с по-голямата отговорност на по-високите инстанции, в предвид на фактическата и правна сложност на разглежданите от тях дела.

Според мен е необходимо възнаграждението на магистратите да е регламентирано в закона и съответно за всяко едно ниво да се определя като процент от тази нормативно определена база или пък – пак на този принцип - фиксирано основно възнаграждение, еднакво за всички магистрати, но с повишаване на ставките за ранговете, съобразно реалната месторабота на магистрата.

Считам, че така ще се осигури етапно и пропорционално увеличение на възнагражденията и ще се преустанови нарастването на разликата между отделните нива при всяко актуализиране на заплатата.

Въпрос:

5. Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Отговор:

Първоначално срещнахме сериозни трудности при работа с ЕИСС, но с течение на времето и с постоянното ѝ усъвършенстване, актуализиране и надграждане се научихме, свикнахме и я ползваме, като системата ефективно подпомага осъществяването на правораздавателната дейност.

Въпрос:

6. СК на ВСС прие Концепция за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела. Смятате ли, че подобно предложение би спомогнало за утвърждаването на медиацията като алтернативен способ за разрешаване на спорове?

Отговор: Считам, че задължителната медиация по някои видове дела би спомогнало за намаляване на товареността на първоинстанционните съдилища, би довела до по-бързо приключване на съдебните производства и най-вече би била полезна за гражданите, тъй като ще способства за безконфликтното разрешаване на възникналите правни спорове по взаимно съгласие, спестяване на време и средства /само при някои производства/, запазване на поверителност и постигане на устойчивост.

Разбира се, това би могло да се осъществи единствено чрез съответните законодателни изменения в ГПК и Закона за медиацията.

7. На стр. 19-20 от Вашата концепция посочвате, че ще организирате вътрешни обучения за магистратите от съда. Каква би била тематиката от интерес за магистратите, според Вас?

Отговор: Действително съм на мнение, че в КРС може да се създаде вътрешна програма за обучение с практическа насоченост, като въпросите могат да се формулират по следния начин – на общо събрание на съдиите в КРС, всеки магистрат да посочи каква тема или казус, разискването и обсъждането на които биха били полезни и интересни според него и след обобщаване на предложенията, същите да бъдат поставени на вниманието на Председателя на ПОС, на Председателя на ПАС или на НИП за съгласуване, преценка и евентуално организиране на обучение и вида на обучението – онлайн, присъствено – къде и т.н. По този начин и чрез дискусия по поставените въпроси ще се поддържа и повишава квалификацията на съдиите и съответно ще се подобри правораздаването.

Въпрос:

8. Какви антикорупционни мерки бихте приложил в съда, ако бъдете избран за председател?

Отговор: В РС Карлово и сега съществуват такива мерки, създадени от досегашния административен ръководител г-жа Вангелова и те са следните:

Поставена е кутия в сградата на съда за сигнали за корупция, която съгласно заповед на Председателя на КРС ежеседмично се проверява от комисия и се изготвя протокол, на интернет страницата на КРС в раздел „Обратна връзка“ има ел. кутия за предложения и сигнали, освен това всеки понеделник Председателя на съда има приеман ден за граждани.

Считам, че тези три антикорупционни мерки са достатъчни и следва да се поддържат и при необходимост актуализират.

С уважение:

/Гюрай Мурадов/